

have ogsaa for Holsteens Vedkommende havt en af Professorerne ved Kieler-Universitetet med. Det holsteenske Ministerium har udtryffeligt udtalt, at med Hensyn til Examen-commissionen for det retsvidenskabelige Studium lodes der Intet tilbage at ønske. Det var Mænd, der udførte det med saa videnskabelig Dygtighed, at det var i høi Grad tilfredsstillende, og disse Mænd toges fra den holsteenske Over-Appellationsret og det, uden at der blev givet dem den allermindste Erstatning derfor. Det paalagdes dem ligesom som en Deel af deres Embedspligt. Det var altsaa ikke meget kostbart. Men dernæst har det vist sig for Slesvigs Vedkommende, at heller ikke der blev der givet anden Godtgørelse end blot Diæter, og desuagtet har som sagt det daværende slesvigiske Ministerium erklæret Proven for aldeles tilfredsstillende. Dermed vil jeg ikke sige, at den ikke kunde gøres endnu bedre; jeg troer, at vi her under vore Forhold kunne uden stor Bekostning gøre det ikke saa lidt bedre, end den var der. Saa stiller man op alle de Misligheder, som kunne komme frem ved disse Examen-commissioner. Man fremhævede saaledes, hvorledes der vilde komme Mænd, der vilde gøre det til et Levebød at manducere, og hvorledes Examinatorerne vilde forberede sig i det enkelte Stykke, hvori der examineres. Dertil vil jeg sige: Ja, skulle vi see paa Manglerne, kunne vi da ikke paavise de selvsamme Mangler ved den nuværende Tilstand. Det er kun den Forfæls, at den nuværende Professor rigtigt nok i Reglen ikke har nødig at forberede sig, fordi det er Ting, som han har gjenemgaaet Ar ud og Ar ind; men overfor Candidaten bliver det jo dog det samme, thi han er ligesaa inde i de mindste Enkeltheder, som om han havde forberedt sig Dagen iforveien. (Ville: Han bevæger sig med Frihed paa dette Omraade.) Ja, det skulde jo være saaledes, at han bevægede sig med Frihed paa dette Omraade overfor Examinanden og kunde tage mod hans Svar, selv om de ikke kom fra det samme Synspunkt, som han har, eller toges fra det indskrænkede Omraade, hvorpaa han færdes; men det er netop det, der mangler hos Mange,

ganste vist som sagt ikke hos Alle. Ved Examen-commissioner er der derimod den gode Ting, at i dem har Videnskaben sin Repræsentant, som staaer fuldkommen frit ligeoverfor den øvrige Commission, nemlig i en Professor ved Universitetet; det er idetmindste vort Ønske, at der altid maa være i disse Examen-commissioner en Professor, skiftevis vejlende mellem de ved Universitetet ansatte. Dette, som den høitærede Minister fremførte som en Vanskelighed, er for mig netop et meget stort Gode; thi en Professor, der da, naar han ikke længer er examinerende, vil have en Stilling som reent videnskabelig Lærer, vil komme til at staae paa den frie Videnskabens Begne overfor Examen-commissionen, og han vil da være en Drogen for, at saadanne ensidige praktiske Retninger, som man frygter, ikke kunne komme til at gøre sig gjældende med synderlig Styrke. Han vil som Videnskabens Repræsentant og som den, der i saa Henseende støttes af sin Stilling ved Universitetet, faae en ganske anden Indflydelse end den, som Censurer, selv faste Censurer, kunne faae overfor Universitetets Professorer. Saa er der endvidere den gode Ting, at, naar det skulde vise sig, at en Examinator er uheldig, er han knyttet til en anden Stilling og kan derfor langt lettere fjernes fra sin Stilling som Examinator, end Professorerne nu kunne det. Det er jo en Kjendsgjerning, at enkelte Professorer have været høist uheldige som Examinatorer, og at man gjentagne Gange forgjæves har anmodet om at blive fri for dem, saa at det for Diebliffet er høist vanskeligt at faae en som Examinator uheldig Professor fjernet, medens det vil være meget let under de Forhold, som vi ønske indførte. Derfor kunne Misbrug under dem aldrig blive saa store og vedvarende som dem, der nu kunne finde Sted. Jeg skal ikke nu gaae videre ind paa denne Sag; jeg skal blot endnu tillade mig at bringe den høitærede Minister i Erindring et Spørgsmaal, som jeg rettede til ham for angaaende Archivvesenet; jeg haaber, at det kun var af en Forglemmelse, han ikke omtalte det, og jeg tillader mig derfor paany at bringe det frem.